

Persekitaran Pembelajaran Di Sekolah Menengah Pendidikan Khas: Suatu Kajian Dari Perspektif Pelajar Cacat Penglihatan

Wong Huey Siew

Abstract

The purpose of this research is to study the learning environment of visually impaired students in special secondary schools. This learning environment is studied from the perspective of visually impaired students. Research method applied in this study were Questionnaire survey and library research.

A total of 88 visually impaired students (Form 1 to Form 5) took part in this research.

The main aspects of this study include satisfaction towards school, learning facilities and support services, learning environment in the class, reaction towards teachers, peer relationship and school life.

Research has shown that most visually impaired students have a negative perception towards the learning environment in such schools.

Finally, the research has found that several factors have been identified in causing the unfavourable learning environment. These factors include the insufficient learning and teaching facilities, support services, the presence of visually impaired students with multiple disabilities, the shortage of skilled teachers, weaknesses in leadership and administration, social barriers, lack of funding and the attitude of visually impaired students.

* Wong Huey Siew, is currently a PhD student, Department of Anthropology and Sociology, Faculty of Arts and Science, Universiti Malaya.

Pengenalan

Semenjak tahun 1970-an, kajian mengenai bidang pendidikan khas khususnya berkaitan dengan pelajar cacat penglihatan telah mendapat perhatian daripada pengkaji tempatan. Namun, kajian yang berkaitan dengan persekitaran pembelajaran pelajar cacat penglihatan di sekolah khas masih tidak pernah dijalankan. Walau bagaimanapun, Tajuddin merupakan sarjana tempatan pertama yang mengkaji tentang pendidikan dan sosialisasi kanak-kanak cacat penglihatan di Sekolah Princess Elizabeth (1970).

Chua Tee Tee merupakan seorang sarjana tempatan yang telah memberi banyak sumbangan dalam bidang pendidikan khas khususnya berkaitan dengan pelajar cacat penglihatan di Malaysia. Sumbangan utama beliau termasuk *Pendidikan Khas di Malaysia (1970)*, *Education of the Disadvantaged in Malaysia – An Overview (1975)*, *Training Course on the Education of the Low Vision Child (1979)*, *Kehendak-kehendak Individu Kanak-kanak Dalam Sistem Pendidikan Secara Menyeluruh (1979)*, *Adjustment Problems of the Visually Handicapped (1984)* dan *Psychosocial Adjustment of Sighted and Visually Handicapped Students in Secondary Residential School in Kuala Lumpur (1987)*.

Beliau juga merupakan seorang sarjana yang pertama di rantau Asia Tenggara yang mengkaji pendidikan khas di peringkat Ijazah Doktor Falsafah pada tahun 1976. Tajuk tesis beliau adalah *Some aspects of special education in Malaysia, Singapore, Thailand and the Philippines: A comparative study*.

Norani Salleh turut memberi banyak sumbangan kepada perkembangan pendidikan khas di Malaysia. Beliau dipertanggungjawabkan untuk menyediakan kurikulum program pendidikan khas yang ditawarkan dari peringkat diploma sehingga sarjana di Universiti Kebangsaan Malaysia.

Bidang kajian mengenai pelajar cacat penglihatan terus mendapat perhatian daripada sarjana-sarjana tempatan. Namun begitu, skopnya telah diperluaskan dan dihubungkan dengan aspek pekerjaan. Antara kajian berkenaan termasuk Teow Cheng Poo, mengkaji *Aspek Pendidikan dan Prospek Pekerjaan bagi pelajar cacat penglihatan (1986)*, Aminah Ishak mengkaji mengenai *Maklumat Pekerjaan dan Masalah Penempatan Pekerjaan di Kalangan pelajar cacat penglihatan di Peringkat Menengah Atas (1990)* dan Mohd Arshad pula mengkaji *Karier Dan Masa Depan Graduan Istimewa (2000)*.

Ketidaksamaan peluang pendidikan bagi pelajar cacat penglihatan dengan pelajar biasa juga mendapat perhatian pengkaji. Persoalan ini telah dikaji oleh Khoo Su Ching di *Sekolah Menengah Kebangsaan Haji Zainul Abidin dan Universiti Malaya (1998)*. Beliau mendapati bahawa sememangnya wujud ketidaksamaan peluang pendidikan bagi pelajar cacat penglihatan dari segi kemudahan seperti buku teks, peralatan dan kelengkapan, bilangan sekolah menengah dan universiti untuk melanjutkan pelajaran.

Di negara barat pula, kajian terhadap bidang pendidikan khas telah lama dijalankan oleh pengkaji-pengkaji terutamanya di Amerika Syarikat dan England. Berdasarkan jurnal-jurnal yang diterbitkan, didapati topik penelitian utama mereka kebanyakan berpusat kepada pelajar yang belajar di Program Integrasi atau di sekolah biasa tanpa mengira apa jua kategori kecacatan. Walau bagaimanapun, kajian-kajian yang spesifik terhadap pelajar cacat penglihatan adalah terhad.

Persoalan yang sering kali dikaji oleh mereka meliputi persepsi guru pendidikan khas, guru biasa, pentadbir dan ibubapa terhadap Program Integrasi atau '*mainstreaming*', interaksi pelajar istimewa dengan pelajar biasa, sikap pelajar biasa terhadap pelajar istimewa dan juga hubungan persahabatan pelajar biasa dengan pelajar istimewa. Misalnya, Thomas E. Scruggs dan Margo A. Mastropieri (1996) pernah melakukan suatu analisis yang komprehensif untuk melihat persepsi guru biasa terhadap Program Integrasi atau inklusif.

Dalam analisis tersebut, sebanyak 28 kajian dan 10560 orang guru biasa telah dikenalpasti dari Pangkalan data seperti ERIC (1966-1995), Psikologi Abstrak (1988-1995), indeks semasa bagi Jurnal Pendidikan (1985-1995) dan '*Exceptional Child Education Resources*' (1985-1995). Begitu juga senarai rujukan daripada buku-buku, tinjauan penulisan dan laporan. Tempoh yang dianalisis adalah daripada tahun 1958 hingga 1995. Didapati bahawa topik kajian tentang pelajar cacat penglihatan lebih tertumpu kepada Program Integrasi berbanding di sekolah khas.

Perbincangan ini menunjukkan kajian ke atas sekolah khas khususnya bagi pelajar cacat penglihatan amat kekurangan. Oleh itu, adalah wajar suatu kajian empirikal dijalankan untuk mengetahui persekitaran pembelajaran pelajar cacat penglihatan di sekolah khas. Diharapkan bahawa kajian yang sedemikian rupa mampu menghasilkan data yang berguna untuk mempertingkatkan kualiti dan taraf pendidikan di kalangan pelajar cacat penglihatan di Malaysia.

Penyataan Masalah

Terdapat beberapa fenomena yang berlaku di Sekolah Menengah Pendidikan Khas bagi pelajar cacat penglihatan telah mendorong pengkaji menjalankan kajian ini. Salah satu fenomena tersebut adalah di mana ramai pelajar cacat penglihatan yang mempunyai pelbagai kecacatan ditempatkan di Sekolah Menengah Pendidikan Khas, misalnya mereka yang mempunyai masalah pembelajaran dan pendengaran. Ramai guru yang mengajar di sekolah berkenaan telah meluahkan kebimbangan mereka terhadap senario tersebut. Keadaan sedemikian pasti memberikan impak yang negatif terhadap pencapaian akademik dan sosial pelajar cacat penglihatan.

Sejak kebelakangan ini, pertubuhan bagi orang buta seperti Majlis Kebangsaan Orang-Orang Buta Malaysia, Persatuan Bagi Orang Buta Malaysia dan Pertubuhan Bagi Orang Cacat Penglihatan Malaysia meluahkan kerisauan mereka terhadap ramai guru yang tidak pernah menerima latihan dalam bidang pendidikan khas telah ditempatkan di Sekolah Menengah Pendidikan Khas. Tindakan sedemikian pasti akan memberi kesan yang negatif ke atas kualiti pengajaran dan pembelajaran pelajar cacat penglihatan. Guru-guru yang tidak berkemahiran dalam pengajaran pendidikan khas akan menghadapi kesulitan di dalam usaha untuk memahami masalah yang dihadapi oleh pelajar cacat penglihatan terutamanya bagi pelajar yang mempunyai pelbagai kecacatan.

Di samping itu, ramai pelajar cacat penglihatan dari sekolah rendah misalnya Sekolah Kebangsaan Puteri Elizabeth, Sekolah Kebangsaan Pendidikan Khas Alma dan Sekolah Kebangsaan Pendidikan Khas Jalan Batu seringkali mempunyai satu tanggapan bahawa persekitaran pembelajaran di Program Integrasi adalah lebih baik berbanding dengan

Sekolah Pendidikan Khas. Pandangan stereotaip ini banyak mempengaruhi pemikiran mereka semasa membuat keputusan untuk melanjutkan pelajaran di sekolah menengah, iaitu sebelum tamat pengajian di sekolah rendah.

Sementara itu, pada tahun 1970-an hingga 1994, banyak keputusan, persetujuan dan deklarasi mengenai pendidikan khas bagi golongan istimewa telah dikeluarkan di peringkat antarabangsa dan rantau Asia Pasifik. Antaranya ialah deklarasi dunia mengenai "Pendidikan Untuk Semua" dalam Persidangan di Jomtien, Thailand (1990). Rumusan *Sub-Regional Seminar* mengenai perancangan polisi dan organisasi bagi kanak-kanak dengan keperluan khas telah diadakan di Harbin, China (1993). Antara lain, persidangan ini menyarankan negara-negara anggota supaya menyediakan pelan tindakan untuk proses penggubalan dan pembinaan dasar bagi mencapai hasrat persidangan tersebut. Seterusnya, Persidangan Sedunia Mengenai Pendidikan Khas: Akses dan Kesamarataan di Salamanca, Sepanyol (1994) merumuskan perlunya tindakan segera untuk membekalkan pendidikan bagi kanak-kanak dengan keperluan khas dalam sistem pendidikan negara. Susulan daripada itu, mereka telah mengesahkan Rangka Kerja Bagi Tindakan Terhadap Pendidikan Khas.

Sebagai respon kepada deklarasi tersebut, beberapa persidangan, seminar dan bengkel peringkat kebangsaan yang melibatkan pelbagai agensi kerajaan, institusi-institusi pengajian tinggi dan pertubuhan-pertubuhan bukan kerajaan telah diadakan mulai awal tahun 1990-an. Ekoran daripada itu, Program Integrasi atau Program Pendidikan Inklusif mula diperkenalkan pada penggal persekolahan 1994/1995 dalam sistem pendidikan kebangsaan (Zalizan Mohd Jelas dan Norani Mohd Salleh, 2000: 93).

Untuk tujuan ini, Kementerian Pendidikan Malaysia berhasrat mewujudkan sekurang-kurangnya satu program Pendidikan Inklusif di sekolah rendah biasa di setiap negeri. Kemudian, ia diperluaskan juga di sekolah menengah. Pendekatan tersebut memerlukan penstrukturan semula di sekolah untuk memberi peluang yang saksama kepada pelajar-pelajar istimewa.

Berdasarkan fenomena-fenomena yang dibincangkan di atas, pengkaji berhasrat menjalankan satu kajian secara menyeluruh untuk melihat kesan fenomena tersebut ke atas persekitaran pembelajaran pelajar cacat penglihatan di Sekolah Menengah Pendidikan Khas. Oleh itu, kajian ini akan dijalankan berdasarkan perspektif pelajar cacat penglihatan.

Objektif Kajian

Secara khususnya, objektif kajian ini adalah untuk mengkaji persepsi pelajar cacat penglihatan terhadap persekitaran pembelajaran mereka di sekolah. Pandangan mereka amat penting kerana mereka merupakan pengguna secara langsung di sekolah.

Selain itu, objektif kajian ini juga untuk mengenalpasti faktor-faktor yang menjadi penghalang dalam usaha untuk mewujudkan suatu persekitaran pembelajaran yang kondusif kepada pelajar cacat penglihatan di sekolah. Oleh yang demikian, tindakan yang

se wajarnya bolehlah diambil untuk mewujudkan suatu persekitaran pembelajaran yang kondusif untuk golongan pelajar cacat penglihatan.

Persoalan Kajian

Persoalan pokok kajian tertumpu kepada aspek mikro iaitu unsur-unsur dalaman sekolah yang terbahagi kepada dua aspek utama, iaitu akademik dan sosial. Dari segi akademik, aspek yang dikaji ialah kemudahan pembelajaran dan khidmat sokongan, peranan guru, suasana pengajaran dan pembelajaran dalam kelas serta persekitaran yang mesra. Dari segi sosial pula, pengkaji akan melihat dari aspek pergaulan pelajar cacat penglihatan dengan rakan sedarjah, sikap guru kepada pelajar cacat penglihatan, kerjasama guru dan penyertaan pelajar cacat penglihatan dalam aktiviti sosial di sekolah. Di samping itu, aspek pentadbiran sekolah iaitu komitmen dan persepsi pentadbir terhadap program pendidikan khas di sekolah masing-masing juga diambilkira dalam kajian ini.

Untuk mencapai objektif kajian ini, tiga soalan kajian telah dikemukakan bagi menjawab persoalan berikut:

- i. Adakah pelajar cacat penglihatan berpuas hati dengan sekolah mereka, termasuk disiplin pelajar, peraturan sekolah dan persekitaran sekolah?
- ii. Apakah persepsi pelajar cacat penglihatan terhadap persekitaran akademik di sekolah termasuk suasana pembelajaran dalam kelas, kemudahan dan khidmat sokongan serta reaksi terhadap guru?
- iii. Apakah persepsi pelajar cacat penglihatan terhadap persekitaran sosial, termasuk pergaulan, reaksi terhadap guru dan penyertaan dalam kehidupan sosial di sekolah?

Metadologi

Rekabentuk Kajian

Kajian ini merupakan satu kajian yang berbentuk deskriptif. Pada pendapat Carter V. Good (1966: 192), kajian deskriptif adalah sesuatu yang berdasarkan sifat sekumpulan manusia ... yang merangkumi tatacara induksi, analisis, pengkelasan, perangkaan, atau pengukuran.

Melalui pendekatan deskriptif ini, data dan maklumat yang berkaitan dengan persekitaran pembelajaran pelajar cacat penglihatan di sekolah khas dapat diperolehi dan seterusnya satu analisis yang terperinci dapat dilakukan. Kaedah ini juga membolehkan pengkaji mendapatkan data primer secara langsung daripada responden sendiri berhubung dengan persekitaran pembelajaran mereka di sekolah. Ini akan memudahkan pengkaji membuat satu analisis yang menyeluruh tentang keadaan pembelajaran pelajar cacat penglihatan di sekolah. Kaedah pengumpulan data yang digunakan adalah tinjauan melalui borang soal-selidik.

Responden Kajian

Responden dalam kajian ini adalah semua populasi pelajar cacat penglihatan yang belajar di Sekolah Menengah Pendidikan Khas. Pengkaji memilih kesemua populasi pelajar cacat penglihatan yang masih belajar di sekolah tersebut supaya data dan keputusan yang diperolehi dapat mewakili sepenuhnya persekitaran pembelajaran mereka di sekolah. Seramai 88 daripada 107 orang pelajar cacat penglihatan (82.2%) dari Sekolah Menengah Pendidikan Khas terlibat dalam kajian ini. 19 orang pelajar tidak melibatkan diri dalam kajian ini kerana sakit, pulang ke kampung dan menyertai aktiviti ko-kurikulum di luar sekolah.

Tatacara Pengumpulan Data

Kajian ini melibatkan banyak pihak, misalnya Kementerian Pendidikan Malaysia khususnya Jabatan Pendidikan Khas, Jabatan Pendidikan Negeri, pengetua sekolah, guru dan semua pelajar cacat penglihatan. Oleh itu, tatacara pengumpulan data yang sistematik amat diperlukan. Tatacara yang ditetapkan adalah seperti berikut:

- i. Memohon kebenaran daripada Kementerian Pendidikan, Bahagian Perancangan dan Pendidikan dan Jabatan Pendidikan Khas untuk menjalankan kajian di Sekolah Menengah Pendidikan Khas.
- ii. Memohon kebenaran daripada Jabatan Pendidikan Negeri.
- iii. Setelah mendapat kebenaran di atas, pengkaji meminta kebenaran pengetua sekolah untuk melakukan pra-ujian (pilot test) di sekolah. Ujian ini telah dijalankan pada 24 Mei 2001 di Sekolah Menengah Pendidikan Khas Cacat Penglihatan.
- iv. Selepas pra-ujian, pengkaji mengubahsuai istilah dan soalan dalam borang soal selidik yang asal.
- v. Menemui guru tingkatan dan ketua warden di sekolah untuk mengedarkan borang soal selidik.

Instrumen Kajian

Instrumen kajian digunakan untuk mengukur persekitaran pembelajaran pelajar cacat penglihatan adalah borang soal selidik bagi pelajar cacat penglihatan. Dari segi skala pengukuran, borang soal selidik menggunakan skala Likert, iaitu satu pernyataan yang dikemukakan kepada sekumpulan responden untuk menunjukkan setakat mana darjah penerimaan atau penolakan responden terhadap pernyataan itu (Blalock Huber M. And Blalock Ann B. 1968: 94). Skala-skala yang digunakan adalah seperti berikut:

- i. Sangat setuju
- ii. Setuju
- iii. Kurang pasti
- iv. Tidak setuju
- v. Sangat tidak setuju

Pada mulanya, Borang Soal Selidik Bagi Pelajar Cacat Penglihatan dibina berdasarkan kepada pemerhatian, pengalaman dan perbincangan di antara pengkaji dengan beberapa orang guru pendidikan khas yang mengajar pelajar cacat penglihatan di sekitar Kuala Lumpur. Selepas menjalankan pra-ujian, soalan-soalan dalam borang soal selidik yang asal telah diubahsuaikan dari segi istilah dan bentuk soalan manakala beberapa soalan yang tidak sesuai telah digugurkan.

Borang soal selidik ini bertujuan mengumpulkan data berkaitan dengan persekitaran pembelajaran bagi pelajar cacat penglihatan di Sekolah Menengah Pendidikan Khas. Ia mengandungi 95 item yang dibahagikan kepada tujuh bahagian:

- a. Demografi responden
- b. Kepuasan pelajar cacat penglihatan terhadap sekolah berdasarkan 9 item.
- c. Suasana pembelajaran dalam kelas sebanyak 10 item.
- d. Reaksi pelajar cacat penglihatan terhadap guru sebanyak 12 item.
- e. Perhubungan dengan rakan sedarjah sebanyak 13 item.
- f. Kemudahan pembelajaran dan khidmat sokongan di sekolah sebanyak 13 item.
- g. Penyertaan pelajar cacat penglihatan dalam kehidupan sosial di sekolah sebanyak 16 item.

Kaedah Penyelidikan

Terdapat dua kaedah penyelidikan digunakan iaitu:

- i. Tinjauan Soal Selidik.
- ii. Kajian di perpustakaan.

i. Tinjauan melalui Soal Selidik

Kaedah ini berdasarkan borang soal selidik yang diedarkan dan dilengkapi oleh responden sendiri bagi tujuan memperoleh jawapan kepada persoalan kajian. Borang soal selidik ini mengandungi satu urutan soalan yang dibentuk khas bagi mengumpulkan data daripada beberapa kumpulan responden. Tujuannya adalah untuk mengetahui pendapat mereka terhadap persekitaran pembelajaran dan beberapa perkara mengenai perihal pembelajaran pelajar cacat penglihatan di Sekolah Menengah Pendidikan Khas. Kumpulan responden yang dimaksudkan adalah pelajar cacat penglihatan.

Soalan-soalan mengenai persekitaran pembelajaran pelajar cacat penglihatan disusun secara teratur supaya responden sudi bekerjasama untuk menjawabnya. Kaedah ini memudahkan pengkaji mentadbir data yang terkumpul kerana setiap soalan dan skalanya adalah seragam.

ii. Kajian di Perpustakaan

Pengkaji menggunakan kaedah ini untuk membuat rujukan di perpustakaan terutamanya di Perpustakaan Utama Universiti Malaya, Perpustakaan Peringatan Za'ba, bilik sumber di Jabatan Antropologi dan Sosiologi, dan bilik sumber di Fakulti Pendidikan Universiti

Malaya. Perpustakaan lain yang dikunjungi juga termasuk:

- i. Perpustakaan di Universiti Kebangsaan Malaysia.
- ii. Perpustakaan di Universiti Putra Malaysia.
- iii. Maktab Perguruan Ilmu Khas.
- iv. Bilik sumber di Jabatan Kebajikan Masyarakat.
- v. Bilik sumber di Majlis Kebangsaan Kebajikan dan Pembangunan Masyarakat.
- vi. Bilik sumber di Jabatan Pendidikan Khas di Kementerian Pendidikan Malaysia.
- vii. Perpustakaan dan Teknologi Maklumat di Persatuan Orang Buta Malaysia (MAB).

Bahan rujukan utama pengkaji termasuk buku teks, jurnal, sorotan kajian lepas, dokumentari, kertas seminar, laporan, artikel, majalah, dan surat khabar. Di samping itu, pengkaji juga menggunakan kemudahan Internet untuk mengumpul bahan rujukan dari *website* dan juga jurnal elektronik yang relevan dalam kajian ini.

Analisis Data

Data yang dikumpulkan dianalisis dengan menggunakan pendekatan kuantitatif. Data yang diperolehi melalui borang soal selidik menggunakan pendekatan statistik kuantitatif, iaitu jenis statistik deskriptif. Mengikut Walter R. Borg and Meredith D. Gall (1983: 356) statistik deskriptif juga dikenali sebagai "*summary statistics*". Beliau menyatakan min, median dan sisihan piawai merupakan statistik deskriptif. Alat statistik ini digunakan untuk menunjukkan skor purata dan skor bagi sampel. Justeru, pengkaji akan menggunakan alat statistik deskriptif dalam komputer dengan menggunakan program SPSS, contohnya, peratus frekuensi, min, dan sisihan piawai untuk tujuan analisis data.

Pada pendapat Thomas K. Crowl (1996: 129) fungsi statistik deskriptif adalah untuk menerangkan taburan ciri-ciri tertentu dalam sekumpulan manusia secara kuantitatif. Berdasarkan alat statistik deskriptif ini, maka keenam-enam indeks yang mewakili persekitaran pembelajaran pelajar cacat penglihatan di Sekolah Menengah Pendidikan Khas dapat ditunjukkan dalam bentuk angka. Oleh itu, keputusan ini membolehkan kita melihat persekitaran pembelajaran pelajar cacat penglihatan di model persekolahan dengan mudah. Dengan itu, keputusan yang diperolehi daripada alat statistik ini dapat memperkukuhkan penemuan kajian.

Keputusan Kajian

Persepsi Pelajar Cacat Penglihatan (Peratus)

Sebanyak enam pembolehubah mengenai persekitaran pembelajaran pelajar cacat penglihatan di sekolah telah disoalselidik. Ia terdiri daripada kepuasan pelajar terhadap sekolah, suasana pembelajaran dalam kelas, reaksi pelajar terhadap guru, hubungan dengan rakan sedarjah, kemudahan pembelajaran dan khidmat sokongan serta kehidupan sosial. Semua soalan yang terkandung dalam borang soal selidik ini telah dibacakan kepada responden dan mereka diminta untuk memberitahu jawapan pilihan masing-masing. Dapatan kajian empirikal ini akan menunjukkan reaksi kepuasan dan kegembiraan pelajar cacat penglihatan terhadap sekolah. Dengan itu, ia secara langsung

akan menggambarkan persekitaran pembelajaran pelajar cacat penglihatan di sekolah dengan menyeluruh. Keseluruhan hasil kajian boleh dilihat dalam Jadual 1.a hingga Jadual 1.f di bawah.

Untuk memudahkan analisis data bagi Jadual 1.a hingga Jadual 1.f, skala Likert asal yang terdiri daripada 5 skala akan diringkaskan kepada 3. Ketiga-tiga skala tersebut adalah seperti berikut:

- i. Setuju (terdiri daripada sangat setuju dan setuju)
- ii. Kurang pasti
- iii. Tidak setuju (terdiri daripada sangat tidak setuju dan tidak setuju)

(a) Kepuasan pelajar terhadap sekolah

Item	Sangat setuju (%)	Setuju (%)	Kurang pasti (%)	Tidak setuju (%)	Sangat tidak setuju (%)	Jumlah setuju (%)	Jumlah tidak setuju (%)
	Setuju		Kurang pasti	Tidak setuju			
1) Pergerakan mudah di kawasan sekolah	34.1	36.4	22.7	5.7	1.1	70.5	6.8
2) Bangga sebagai pelajar sekolah ini	25.0	43.2	14.8	5.7	11.4	68.2	17.1
3) Persekitaran sosial adalah baik	9.1	29.5	31.8	17.0	12.5	38.6	29.5
4) Persekitaran fizikal adalah selamat	13.6	23.9	35.2	21.6	5.7	37.5	27.3
5) Sekolah terbaik	13.6	21.6	34.1	14.8	15.9	35.2	30.7
6) Semangat pelajar tinggi	11.4	20.5	35.1	21.6	11.4	31.9	33.0
7) Peraturan adil	8.0	15.9	20.5	25.0	30.7	23.9	55.7
8) Sekolah penyayang	5.7	15.9	28.4	17.0	33.0	21.6	50.0
9) Disiplin pelajar baik	10.2	10.2	30.7	27.3	21.6	20.4	48.9
PURATA	14.5	24.1	28.2	17.3	15.9	38.6	33.2

Jadual 1.a Kepuasan pelajar terhadap sekolah

Jadual 1.a menunjukkan kepuasan pelajar cacat penglihatan terhadap sekolah. Sebanyak 9 item telah dikemukakan kepada 88 responden. Data dianalisis berdasarkan skor tertinggi bagi ketiga-tiga skala, iaitu "setuju", "kurang pasti" dan "tidak setuju". Hasil analisis menunjukkan majoriti responden memilih "setuju" bagi item 1 hingga 5, "kurang pasti" bagi item 6 dan "tidak setuju" bagi item 7 hingga 9.

Hasil kajian menunjukkan majoriti responden yang disoalselidik bersetuju terhadap 5 item yang pertama. Kelima-lima item tersebut adalah pergerakan mudah di sekolah (70.5%), bangga menjadi pelajar Sekolah Menengah Pendidikan Khas (68.2%), persekitaran sosial adalah baik (38.6%), persekitaran fizikal yang baik (37.5%) dan Sekolah Menengah Pendidikan Khas Cacat Penglihatan adalah sekolah terbaik (35.2%).

Sungguhpun lima item pertama memperolehi skor yang tertinggi tetapi, jika dianalisis dengan teliti didapati hanya 2 item yang memperolehi skor yang melebihi 51.0%. Kedua-dua item tersebut adalah pergerakan mudah di sekolah (70.5%) dan bangga menjadi pelajar Sekolah Menengah Pendidikan Khas Cacat Penglihatan (68.2%). Skor bagi item 3-5 kurang daripada 51.0% iaitu di antara 38.6% hingga 35.2%. Ini bermakna majoriti responden mempunyai kepuasan yang rendah terhadap 7 item lain.

(b) Suasana pembelajaran dalam kelas

Item	Sangat setuju (%)	Setuju (%)	Kurang pasti (%)	Tidak setuju (%)	Sangat tidak setuju (%)	Jumlah setuju (%)	Jumlah tidak setuju (%)
	Setuju		Kurang pasti	Tidak setuju			
1) Guru memberi perhatian kepada setiap mata pelajaran	21.6	35.2	28.4	13.6	1.1	56.8	14.7
2) Selalu berbincang tentang pelajaran dengan rakan	19.3	35.2	23.9	12.5	9.1	54.5	21.6
3) Boleh memberi perhatian semasa belajar	19.3	35.2	33.0	10.2	2.3	54.5	12.5
4) Rakan sedarjah mempunyai sikap positif	15.9	33.0	33.0	10.2	8.0	48.9	18.2
5) Berpuas hati dengan kaedah pengajaran guru	20.5	26.1	31.8	15.9	5.7	46.6	21.6
6) Aktif dalam perbincangan kelas	15.9	29.5	35.2	15.9	3.4	45.4	19.3
7) Buku teks Braille mencukupi	17.0	25.0	36.4	19.3	2.3	42.0	21.6
8) Suka suasana pembelajaran kelas	17.0	22.0	25.0	12.5	12.5	39.0	25.0
9) Tiada masalah pembelajaran	11.4	22.7	35.2	14.8	15.9	34.1	30.7
10) Tidak pernah diabaikan oleh guru	13.6	17.0	39.8	15.9	13.6	30.6	29.5
PURATA	17.2	28.1	32.2	14.1	7.4	45.3	21.5

Jadual 1.b Suasana pembelajaran dalam kelas

Jadual 1.b menunjukkan suasana pembelajaran pelajar cacat penglihatan dalam kelas di sekolah. Sebanyak 10 item telah dikemukakan kepada responden. Data dianalisis berdasarkan skor tertinggi bagi skala "setuju", "kurang pasti" dan "tidak setuju". Hasil analisis menunjukkan majoriti responden memilih "setuju" bagi item 1 hingga 8 dan memilih "kurang pasti" bagi item 9 dan 10.

Hasil kajian di atas menunjukkan majoriti responden bersetuju terhadap lapan item pertama iaitu guru memberi perhatian kepada setiap mata pelajaran (56.8%), selalu berbincang pelajaran dengan rakan (54.5%), boleh memberi perhatian terhadap pelajaran (54.5%), rakan sedarjah mempunyai sikap positif (48.9%), berpuas hati dengan kaedah pengajaran guru (46.6%), aktif dalam perbincangan kelas (45.4%), mempunyai buku teks Braille dalam kelas (42.0%) dan suka kepada suasana pembelajaran kelas (39.0%). Selebihnya, majoriti responden menunjukkan "kurang pasti" terhadap item, iaitu tidak menghadapi masalah pembelajaran (35.2%) dan tidak pernah diabaikan oleh guru (39.8%).

Sungguhpun kebanyakan responden menunjukkan puas hati iaitu "setuju" ke atas 8 daripada 10 item, namun jika meneliti secara terperinci data tersebut, didapati hanya 3 item memperolehi majoriti yang melebihi 51.0%, iaitu di antara 54.5% hingga 56.8%. Perangkaan ini memperlihatkan persetujuan majoriti yang kecil sahaja daripada responden. Seterusnya, bagi item 4 hingga item 10, skor peratusan bagi skala "setuju" berada di bawah paras majoriti (51.0%), iaitu di antara 30.6% hingga 48.9%. Ini bererti bilangan responden yang mempunyai kepuasan terhadap suasana pembelajaran dalam kelas adalah kecil.

(c) Reaksi pelajar terhadap guru

Item	Sangat setuju (%)	Setuju (%)	Kurang pasti (%)	Tidak setuju (%)	Sangat tidak setuju (%)	Jumlah setuju (%)	Jumlah tidak setuju (%)
	Setuju		Kurang pasti	Tidak setuju			
1) Suka pada guru	20.5	35.2	28.4	11.4	4.5	55.7	15.9
2) Guru menaruh harapan tinggi	15.9	39.8	34.1	8.0	2.3	55.7	10.3
3) Guru selalu memastikan pemahaman saya	22.7	31.8	28.4	13.6	3.4	54.5	17.0
4) Guru selalu memberi pertolongan	27.3	26.1	29.5	10.2	6.8	53.4	17.0
5) Guru adil kepada semua	20.5	27.3	29.5	8.0	10.2	52.3	18.2
6) Guru adalah mesra	20.5	30.7	27.3	13.6	8.0	51.2	21.6
7) Hubungan dengan guru adalah baik	26.1	22.7	34.1	15.9	1.1	48.8	17.0
8) Memperolehi pertolongan guru di luar kelas	17.0	28.4	27.3	18.2	9.1	45.4	27.3
9) Guru seronok mengajar kami	13.6	29.5	36.4	17.0	3.4	43.1	20.4
10) Guru menggunakan pelbagai gaya pengajaran	12.5	29.5	40.9	13.6	3.4	42.0	17.0
11) Guru memahami masalah saya	12.5	22.7	29.5	19.3	15.9	35.2	35.2
12) Guru menggunakan pelbagai peralatan pengajaran	10.2	12.5	46.6	18.2	12.5	22.7	30.7
PURATA	18.7	28.0	32.7	13.9	6.7	46.7	20.6

Jadual 1.c Reaksi pelajar terhadap guru

Jadual 1.c menunjukkan reaksi pelajar terhadap guru. Sebanyak 12 item telah dikemukakan kepada responden. Data dianalisis berdasarkan skor tertinggi bagi skala "setuju", "kurang pasti" dan "tidak setuju". Hasil analisis menunjukkan majoriti responden memilih "setuju" bagi item 1 hingga 10. Bagi item 11, skor bagi skala "setuju" dan "tidak setuju" adalah sama. Akhirnya, majoriti responden memilih "kurang pasti" bagi item 12.

Data di atas menunjukkan majoriti responden mempunyai reaksi yang positif terhadap guru. Antaranya termasuk suka kepada guru mereka (55.7%), guru menaruh harapan tinggi (55.7%), guru selalu memastikan pelajar memahami mata pelajarannya (54.5%), guru selalu memberi pertolongan dalam kelas (53.4%), guru adil kepada semua pelajar (52.3%) dan guru mesra kepada pelajar (51.2%).

Walaupun majoriti responden menunjukkan reaksi yang positif terhadap 10 daripada 12 item, namun jika data tersebut dianalisis dengan terperinci, didapati bahawa hanya 6 item melebihi majoriti 51.0% iaitu di antara 51.0% hingga 57.0%. Bagi item 7 hingga 12, skor peratusan "setuju" berada di antara 23% hingga 49%. Ini bererti kebanyakan responden mempunyai reaksi yang sederhana terhadap guru mereka.

(d) Kemudahan pembelajaran dan khidmat sokongan

Item	Sangat setuju (%)	Setuju (%)	Kurang pasti (%)	Tidak setuju (%)	Sangat tidak setuju (%)	Jumlah setuju (%)	Jumlah tidak setuju (%)
	Setuju		Kurang pasti	Tidak setuju			
1) Memperolehi perkhidmatan kaunseling	37.5	28.4	20.5	8.0	5.7	65.9	13.7
2) Mempunyai kemudahan untuk pelajar rabun	14.8	47.7	21.6	8.0	8.0	62.5	16.0
3) Peralatan Braille adalah mencukupi	15.9	44.3	21.6	12.5	5.7	60.2	18.2
4) Peralatan membuat gambarajah mencukupi	14.8	22.7	27.3	19.3	15.9	37.5	35.2
5) Bahan rujukan tambahan mencukupi	13.6	22.7	34.1	18.2	11.4	36.3	29.6
6) Pembaca sukarela mudah diperolehi	13.6	21.6	31.8	23.9	9.1	35.2	33.0
7) Buku rujukan Braille dan <i>imprint</i> lengkap	10.2	21.6	19.3	27.3	21.6	31.8	48.9
8) Kemudahan komputer bersuara dan internet disediakan	11.4	18.2	14.8	23.9	31.8	29.6	55.7
9) Saya menggunakan kemudahan sekolah	11.4	18.2	14.8	23.9	31.8	29.6	55.7
10) Buku teks mencukupi	6.8	19.3	22.7	37.5	13.6	26.1	51.1
11) Berpuas hati dengan kemudahan sekolah	11.4	12.5	27.3	27.3	21.6	23.9	48.9
12) Bahan bacaan di perpustakaan atau bilik sumber adalah mencukupi	10.2	13.6	27.3	35.2	13.6	23.8	48.8
13) Menyediakan peralatan rakaman yang cukup	9.1	8.0	23.9	27.3	31.8	17.1	59.1
PURATA	13.9	22.7	24.5	22.9	16.0	36.6	38.9

Jadual 1.d Kemudahan pembelajaran dan khidmat sokongan

Jadual 1.d menunjukkan kemudahan pembelajaran dan khidmat sokongan bagi pelajar cacat penglihatan di sekolah. Sebanyak 13 item telah dikemukakan kepada responden. Data dianalisis berdasarkan skor tertinggi bagi skala "setuju", "kurang pasti" dan "tidak setuju". Hasil analisis menunjukkan bahawa majoriti responden memilih "setuju" bagi item 1 hingga 6, dan memilih "tidak setuju" bagi item 7 hingga 13.

Data menunjukkan majoriti responden hanya puas hati atau "setuju" terhadap enam item pertama iaitu perkhidmatan kaunseling di sekolah (65.9%), kemudahan untuk pelajar rabun (62.5%) dan peralatan Braille adalah mencukupi (60.2%), peralatan membuat gambarajah mencukupi (37.5%), bahan rujukan tambahan mencukupi (36.3%) dan perkhidmatan pembaca sukarela mudah diperolehi (35.2%).

Data analisis juga menunjukkan majoriti responden tidak setuju terhadap 7 item lain. Antaranya adalah buku rujukan Braille dan *imprint* adalah lengkap (48.9%), kemudahan komputer bersuara dan Internet disediakan (55.7%), menggunakan kemudahan di perpustakaan (47.7%), dan buku teks adalah mencukupi (51.1%).

Jika mengambil 51% sebagai penentu majoriti, didapati bahawa hanya 3 daripada 13 item memperoleh skor melebihi 51.0% bagi skala "setuju", iaitu diantara 60.2% hingga 65.9%. Ini bermakna kebanyakan responden mempunyai kepuasan yang rendah terhadap item 4 hingga 13, kerana skor peratusannya amat rendah iaitu di antara 17.1% hingga 37.3% sahaja.

(e) Hubungan dengan rakan sedarjah

Item	Sangat setuju (%)	Setuju (%)	Kurang pasti (%)	Tidak setuju (%)	Sangat tidak setuju (%)	Jumlah setuju (%)	Jumlah tidak setuju (%)
	Setuju		Kurang pasti	Tidak setuju			
1) Mempunyai ramai kawan	35.2	36.4	23.9	3.4	1.1	71.6	4.5
2) Selalu bergurau-senda	35.2	33.0	21.6	8.0	2.3	68.2	10.3
3) Selalu makan bersama di kantin	26.1	38.6	17.0	13.6	4.5	64.7	18.1
4) Tiada masalah komunikasi	35.2	26.1	15.9	10.2	12.5	61.3	22.7
5) Selalu bergaul selepas waktu kelas	28.4	31.8	25.0	12.5	2.3	60.2	14.8
6) Saling membantu	25.0	34.1	30.7	2.3	8.0	59.1	10.3
7) Bersama menyertai sesuatu aktiviti	19.3	36.4	35.2	4.5	4.5	55.7	9.0
8) Suka berkawan dengan saya	17.0	37.5	39.8	4.5	1.1	54.5	5.6
9) Rakan-rakan semuanya mesra	17.0	29.5	34.1	17.0	2.3	46.5	19.3
10) Menaruh keyakinan pada saya	11.4	30.7	38.6	13.6	5.7	42.1	19.3
11) Tiada prasangka pada saya	10.2	25.0	38.6	17.0	9.1	35.2	26.1
12) Tidak mengabaikan saya	12.5	19.3	48.9	10.2	9.1	31.8	19.3
13) Membeli-belah bersama rakan	10.2	18.2	19.3	21.6	30.7	28.4	52.3
PURATA	21.7	30.5	29.9	10.6	7.2	52.3	17.8

Jadual 1.e Hubungan dengan rakan sedarjah

Jadual 1.e menunjukkan hubungan pelajar cacat penglihatan dengan rakan sedarjah di sekolah. Sebanyak 13 item telah dikemukakan kepada responden. Data dianalisis berdasarkan skor tertinggi bagi skala "setuju", "kurang pasti", dan "tidak setuju". Hasil analisis menunjukkan bahawa majoriti responden memilih "setuju" bagi item 1 hingga 10, memilih "kurang pasti" bagi item 11 dan 12 serta memilih "tidak setuju" bagi item 13.

Data di atas menunjukkan majoriti responden mempunyai hubungan yang baik dengan rakan sedarjah. Ini dapat diperhatikan apabila kebanyakan daripada mereka menyatakan mempunyai ramai kawan di sekolah (71.6%), selalu bergurau-senda dengan rakan sedarjah (68.2%), selalu makan bersama dengan kawan di kantin (64.7%), tiada masalah komunikasi dengan rakan sedarjah (61.3%), selalu bergaul dengan rakan sedarjah selepas waktu kelas (60.2%), saling bantu-membantu (59.1%), bersama menyertai sesuatu aktiviti (55.7%) dan rakan sedarjah suka berkawan dengan mereka (54.5%). Walau bagaimanapun, majoriti responden iaitu 38.6% dan 48.9% menyatakan "kurang pasti" terhadap rakan tidak mempunyai prasangka dan tidak mengabaikan mereka. Akhirnya majoriti responden iaitu 52.3% menyatakan tidak setuju terhadap item pergi membeli-belah dengan rakan.

Jika data dianalisis berdasarkan majoriti 51.0%, didapati bahawa 8 daripada 13 item bagi skala "setuju" berada di antara 54.5% hingga 71.6%. Ini bererti kebanyakan responden bersetuju bahawa hubungan mereka dengan rakan sedarjah adalah baik.

(f) Kehidupan sosial di sekolah

Item	Sangat setuju (%)	Setuju (%)	Kurang pasti (%)	Tidak setuju (%)	Sangat tidak setuju (%)	Jumlah setuju (%)	Jumlah tidak setuju (%)
	Setuju		Kurang pasti	Tidak setuju			
1) Selalu mengadakan aktiviti sukan	39.8	46.6	10.2	3.4	0.0	86.4	3.4
2) Menyertai pendidikan jasmani	54.5	29.5	13.6	0.0	2.3	84.0	2.3
3) Mengenali ramai kawan	39.8	42.0	11.4	5.7	1.1	81.8	6.8
4) Selalu mendengar rancangan radio	36.4	34.1	17.0	10.2	2.3	70.5	12.5
5) Bercerita dengan rakan-rakan lain	30.7	35.2	21.6	9.1	3.4	65.9	12.5
6) Selalu mengikuti rancangan di televisyen	23.9	40.9	14.8	15.9	4.5	64.8	20.4
7) Ahli kepada lebih daripada satu persatuan	35.2	25.0	18.2	14.8	6.8	60.2	21.6
8) Sekolah menitikberatkan aktiviti kerohanian	18.2	36.4	27.3	12.5	5.7	54.6	18.2
9) Pelajar yang aktif	19.3	28.4	31.8	13.6	6.8	47.7	20.4
10) Aktiviti sekolah bermakna	14.8	31.8	37.5	10.2	5.7	46.6	15.9
11) Pernah memegang jawatan dalam persatuan	20.5	23.9	18.2	21.6	15.9	44.4	37.5
12) Selalu mengikuti isu-isu semasa	12.5	31.8	29.5	17.0	9.1	44.3	26.1
13) Alam persekolahan amat menarik	10.2	33.0	38.6	12.5	5.7	43.2	18.2
14) Selalu menyertai aktiviti ko-kurikulum	20.5	20.5	39.8	10.2	9.1	41.0	19.3
15) Selalu bermain <i>computer games</i>	21.6	13.6	12.5	19.3	33.0	35.2	52.3
16) Selalu melayari <i>internet</i>	10.2	8.0	12.5	11.4	58.0	18.2	69.4
PURATA	25.5	30.0	22.2	11.7	10.6	55.5	22.3

Jadual 1.f Kehidupan sosial di sekolah

Jadual 1.f menunjukkan kehidupan sosial pelajar cacat penglihatan di sekolah. Sebanyak 16 item telah dikemukakan kepada responden. Data dianalisis berdasarkan skor tertinggi bagi skala "setuju", "kurang pasti" dan "tidak setuju". Hasil analisis menunjukkan majoriti responden memilih "setuju" bagi item 1 hingga 14, dan memilih "tidak setuju" bagi item 15 dan 16.

Data di atas menunjukkan majoriti responden berpuas hati atau memilih skala "setuju" terhadap kehidupan di sekolah. Kehidupan sekolah terbahagi kepada dua, iaitu aspek kehidupan harian dan penyertaan dalam aktiviti ko-kurikulum. Antara lain termasuk sekolah selalu mengadakan aktiviti sukan (86.4%), menyertai pendidikan jasmani (84.0%), mengenali ramai kawan (81.8%), selalu mendengar rancangan radio (70.5%), bercerita dengan rakan-rakan lain (65.9%), dan selalu mengikuti rancangan di televisyen (64.8%). Perangkaan ini menunjukkan skor yang agak tinggi iaitu di antara 60.0% hingga 87.0%. Ini bererti mereka gembira dan seronok terhadap kehidupan di sekolah.

Jika mengambil 51.0% sebagai penentu majoriti, ternyata bahawa terdapat 8 daripada 16 item mempunyai skor yang melebihi 51.0% bagi skala "setuju", iaitu di antara 54.6% hingga 86.4%. Bagi item 9 hingga 16, skor bagi skala "setuju" berada di antara 18.2% hingga 47.7%.

Perbincangan Dan Penilaian

Kajian ini telah mengumpulkan data yang berguna bagi menunjukkan persepsi pelajar cacat penglihatan terhadap persekitaran pembelajaran mereka di Sekolah Menengah Pendidikan Khas. Berdasarkan data ini, beberapa masalah utama yang menjejaskan persekitaran pembelajaran pelajar cacat penglihatan telah dikenalpasti.

Kajian mendapati salah satu daripada isu penting yang memerlukan perhatian segera adalah kekurangan kemudahan pembelajaran. Misalnya, ramai daripada mereka menyatakan tidak mempunyai satu set buku teks dan rujukan yang lengkap. Keadaan sedemikian telah menjejaskan proses pembelajaran pelajar cacat penglihatan. Ini menunjukkan keperluan asas pelajar cacat penglihatan masih tidak dipenuhi kerana mereka tidak dibekalkan dengan buku seperti mana yang dikehendaki dalam Peraturan Pendidikan Khas (1997).

Fenomena ini menyebabkan pelajar cacat penglihatan menghadapi kesulitan untuk mempelajari matapelajaran tertentu, terutama mata pelajaran yang bergambarajah seperti Geografi, Matematik dan Sains. Oleh itu, mereka tidak dapat mengikuti mata pelajaran tersebut dengan berkesan. Ini pasti menjejaskan prestasi mereka dalam peperiksaan utama seperti PMR dan SPM. Diharap penemuan kajian ini akan menarik perhatian Jabatan Pendidikan Khas untuk mencari jalan bagi mengatasi masalah ini agar hak dan peluang yang samarata untuk pelajar cacat penglihatan menerima pendidikan dihormati.

Persekitaran pembelajaran seumpama ini boleh melemahkan motivasi, keyakinan diri dan penghargaan sendiri pelajar cacat penglihatan. Oleh itu, konsep sendiri pelajar cacat penglihatan menjadi rendah dan mereka mulai berasa rendah diri. Pendek kata, perkembangan sedemikian merupakan suatu keadaan yang tidak sihat kerana gejala ini bertentangan dengan Falsafah Pendidikan Khas iaitu membolehkan pelajar istimewa menjadi insan yang mulia, berdikari dan berbakti kepada masyarakat.

Suatu keputusan signifikan yang diperolehi dalam kajian ini adalah majoriti pelajar cacat penglihatan berasa tidak berpuas hati terhadap sekolah khususnya persekitaran sosial dan keadaan disiplin di sekolah. Mereka juga menganggap peraturan di sekolah adalah tidak adil dan semangat pelajar adalah kurang memuaskan. Kajian juga mendapati pelajar cacat penglihatan tidak berpendapat sekolah mereka adalah sekolah terbaik dan penyayang. Justeru, sudah tibanya masa bagi Jabatan Pendidikan Khas bekerjasama dengan pihak sekolah mencari jalan untuk mempertingkatkan kualiti alam persekolahan para pelajar. Aspek-aspek yang difikirkan boleh mempertingkatkan kepuasan pelajar terhadap sekolah termasuk aspek kemanusiaan dan kebajikan.

Berhubung dengan suasana pembelajaran dalam kelas, kajian menunjukkan ramai pelajar cacat penglihatan tidak berpuas hati terhadap suasana pembelajaran dalam kelas. Antara perkara yang mereka tidak berpuas hati merangkumi sikap rakan sedarjah, kaedah pengajaran guru, perbincangan dalam kelas, tidak mempunyai satu set buku teks Braille yang lengkap, suasana dalam kelas dan pengabaian oleh guru. Oleh itu, fenomena ini harus diambil perhatian oleh semua pihak yang terbabit jika ingin melihat pencapaian pelajar cacat penglihatan cemerlang dalam bidang akademik.

Selain itu, reaksi yang sederhana dari pelajar cacat penglihatan terhadap guru yang mengajar di sekolah berkenaan berpunca daripada terdapat sesetengah guru yang tidak pernah menerima latihan dalam bidang pendidikan khas. Keadaan ini menyebabkan para guru menghadapi banyak kesukaran dalam mengajar pelajar cacat penglihatan. Misalnya, guru tidak tahu menulis dan membaca tulisan Braille dan kurang memahami keadaan psikologi dan emosi pelajar. Guru juga sentiasa dibebani dengan pelbagai tugas lain seperti menghadiri mesyuarat, bengkel dan menyediakan bahan pengajaran dalam bentuk Braille atau audio. Oleh itu, guru tidak berupaya memberikan perhatian yang sepenuhnya ke atas aktiviti pengajaran. Ini bermakna para guru tidak seharusnya dibebani dengan hal-hal lain seperti kerja-kerja pentadbiran kerana mereka memerlukan masa lebih bersama dengan pelajar.

Sementara itu, kajian menunjukkan pelajar cacat penglihatan mempunyai hubungan yang positif dan memuaskan dengan rakan sebaya atau rakan sedarjah. Keadaan ini dapat diperhatikan apabila mereka menyatakan sering kali bergurau-senda dengan kawan, selalu makan bersama di kantin, tiada masalah komunikasi, selalu bergaul selepas waktu kelas, saling bantu-membantu dan bersama menyertai sesuatu aktiviti.

Di samping itu, kehidupan sosial pelajar cacat penglihatan juga boleh dipertingkatkan jika sekolah mempunyai sebuah padang. Pada ketika ini, pihak sekolah mempunyai sedikit ruang untuk menjalankan aktiviti sukan iaitu di belakang Asrama Putera, namun hanya acara-acara sukan yang tidak memerlukan ruang yang banyak seperti lontar peluru, lompat jauh, lompat tinggi dan tarik tali dapat dijalankan. Ini bermakna secara keseluruhannya pelajar cacat penglihatan tidak mempunyai ruang bagi mereka menjalankan aktiviti sukan dan rekreasi. Justeru, kehidupan sosial mereka di sekolah adalah berada pada tahap yang sederhana sahaja.

Fenomena lain yang turut menjejaskan persekitaran pembelajaran pelajar cacat penglihatan adalah terdapat semakin ramai pelajar cacat penglihatan yang mempunyai pelbagai kecacatan juga ditempatkan di sekolah tersebut. Misalnya, pelajar yang

mempunyai masalah penglihatan dan masalah pembelajaran diletakkan dalam satu kelas yang sama dengan pelajar cacat penglihatan sahaja. Keadaan ini telah melambatkan proses pembelajaran pelajar cacat penglihatan kerana guru perlu memberi perhatian yang lebih kepada kumpulan pelajar tersebut. Di samping itu, guru terpaksa menyesuaikan rentak pengajaran selaras dengan keperluan pelajar yang pelbagai. Hal sedemikian telah mewujudkan suatu suasana pembelajaran yang kurang kondusif kepada pelajar cacat penglihatan.

Kesimpulan

Mengikut Wawasan 2020, kerajaan bertekad untuk memajukan seluruh masyarakat Malaysia termasuk warga kurang upaya supaya menjadi negara yang berdaya saing dan maju sepenuhnya. Dengan erti kata lain, masyarakat Malaysia akan bersatu, berkeyakinan, bermoral, demokratik dan penyayang. Sehubungan ini, sudah tibanya masa bagi pihak kerajaan untuk menilai semula sistem pendidikan untuk warga cacat penglihatan di peringkat sekolah menengah yang telah wujud sejak 1962 lagi.

Sungguhpun peluang untuk golongan cacat penglihatan menyertai sistem pendidikan kebangsaan telah wujud, namun kualiti persekitaran pembelajaran mereka di sekolah masih tidak memuaskan dari segi peluang yang samarata dan penyertaan penuh. Hal ini berlaku kerana mereka masih mempunyai suatu jurang yang ketara berbanding dengan pelajar biasa, misalnya dari segi kemudahan dan peruntukan sumber.

Oleh itu, pelajar cacat penglihatan mempunyai hak yang sama seperti pelajar lain untuk menikmati suatu persekitaran pembelajaran yang kondusif di alam persekolahan mereka. Untuk mencapai matlamat ini, beberapa aspek penting harus diberi keutamaan dalam usaha untuk memajukan bidang pendidikan khas bagi warga cacat penglihatan termasuk peruntukkan perundangan, sumber kewangan, sumber tenaga manusia, pentadbiran dan penyertaan menyeluruh dari pertubuhan bukan kerajaan.

Rujukan

- Aminah Ishak. (1990). Maklumat Pekerjaan dan Masalah Penempatan Pekerjaan di Kalangan pelajar cacat penglihatan di Peringkat Menengah. Tesis sarjana, Universiti Malaya, Kuala Lumpur.
- Borg, W.R. dan Gall, M.D. (1983). Educational Research: An Introduction, (Edisi Ke-4). New York: Longman.
- Cheng Poh, Teoh (1986). Aspect of Education and Prospects of Employment of the Visually Handicapped. Tesis sarjana muda, Universiti Malaya, Kuala Lumpur.
- Crowl, T.K. (1996). Fundamentals of Educational Research (Edisi Ke-2). Boston: McGraw Hill.
- Good, C.V. (1966). Essentials of Educational Research Methodology and Design. New York: Meredith Publishing Company.
- Su Ching, Khoo (1998). Ketaksamaan Peluang Pendidikan bagi Masyarakat Cacat Penglihatan di Malaysia: Kajian Kes di Sekolah Menengah Kebangsaan Haji Zainul Abidin dan Universiti Malaya. Tesis sarjana muda, Universiti Malaya, Kuala Lumpur
- Mohd Ashad Maidin. (2001). Karier dan Masa Depan Graduan Istimewa. Tesis sarjana muda, Universiti Malaya, Kuala Lumpur.
- Norani Mohd. Salleh dan rakan-rakan (1996). Keperluan Penubuhan Sekolah Menengah Vokasional Khas (Cacat Penglihatan) di Malaysia. Kajian Bersama Fakulti Pendidikan Universiti Kebangsaan Malaysia dan Kementerian Pendidikan Malaysia.
- Norani Mohd. Salleh. (1988). Curriculum Planning for Special Education Programs, National University of Malaysia. Tesis kedoktoran, Boston University, Amerika Syarikat.
- Scruggs, T.E. dan Mastropieri, M.A. (1996). Teacher Perceptions of Mainstreaming/Inclusion, 1958-1995: A Research Synthesis. *Exceptional Children*, 63 (1), 59-74.
- Tajuddin Hussein. (1970). Pendidikan dan sosialisasi kanak-kanak cacat penglihatan di Sekolah Princess Elizabeth. Tesis sarjana muda, Universiti Malaya, Kuala Lumpur.

Tee Tee, Chua (1970). Pendidikan Khas di Malaysia. Kuala Lumpur: Universiti Malaya.

Tee Tee, Chua (1975). Education of the Disadvantaged in Malaysia – An Overview. *Jurnal Pendidikan*, (5), 42-61.

Tee Tee, Chua (1976). Some Aspects of Special Education in Malaysia, Singapore, Thailand and the Philippines: A Comparative Study. Tesis kedoktoran, Universiti Malaya, Kuala Lumpur.

Tee Tee, Chua. (1979) Training Course on the Education of the Low Vision Child. Kuala Lumpur: Malaysian Association For The Blind.

Tee Tee, Chua (1981). Country Report from Malaysia. Kertaskerja yang dibentangkan dalam Third Asian Conference of International Council for Education of the Visually Handicapped, Kuala Lumpur

Tee Tee, Chua (1987). Psychosocial Adjustment of Sighted and Visually Handicapped Student. *Jurnal Pendidikan*, (2), 23-29.

(1999). The Asian and Pacific Decade of Disabled Persons 1993-2002. Japan: Regional NGO Network for the Promotion of the Asian and Pacific Decade of Disabled Persons.